

13. årsberetning fra Censorformandskabet for de erhvervsproglige uddannelser for perioden 1. april 2007 til 31. marts 2009.

Udsendes til:

Rektorerne for:

Copenhagen Business School
Syddansk Universitet
Aalborg Universitet
Århus Universitet

Dekaner med ansvar for de erhvervsproglige uddannelser ved:

Copenhagen Business School
Syddansk Universitet
Aalborg Universitet
Handelshøjskolen – Århus Universitet
Aarhus Universitet – Handels- og Ingeniørhøjskolen

samt til orientering for:

censorerne ved de erhvervsproglige uddannelser,

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (Universitets- og Bygningsstyrelsen)

Danske Universiteter

Undervisningsministeriet

Danmarks Evalueringsinstitut

Censorformanden for de erhvervsøkonomiske uddannelser.

Årsberetningen er udarbejdet i henhold til Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 332 af 25. maj 1993 om censorinstitutionen ved visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet. Formandskabet – i det følgende omtalt som "vi" – har af ressourcemæssige grunde valgt at udsende én årsberetning, der sammenfatter aktiviteterne i ovennævnte periode.

Censorkorpset består ved beretningsårets udløb af 430 censorer.

1. Censorformandskabets sammensætning i beretningsårene

Det erhvervsproglige censorformandskab har i beretningsårene haft følgende sammensætning:

Censorformand: Adm. dir., cand.mag. HD-A og HD-O **Ivan Sørensen**, Troldekovgaard, Egtvedvej 22, 6040 Egtved, tlf. 86652699, e-mail: ivans@privat.dk

Censornæstformænd:

Lektor, cand.mag. **Anders Bundgaard**, kontaktcensor til HHÅ og AU-HIH, Søskrænten 162, 8260 Viby J., tlf. 86283101, e-mail: anders_bundgaard@mail1.stofanet.dk

Projektchef, cand.interpret. **Elizabeth Pratt**, kontaktcensor til CBS, Hagens Alle 54, 2900 Hellerup, tlf. 39664428, e-mail: EPR@COWI.dk

Direktør, journalist **Ole M. Daugbjerg**, kontaktcensor til SDU, Nøddehegnet 17, 6400 Sønderborg, tlf. 74436815, e-mail: omd@danfoss.dk

Professor, dr.ling.merc. **Henning Nølke**, kontaktcensor til AAU, Vestervangen 22, IV tv., 8000 Århus C., tlf. 36992608, e-mail: henning@nolke.dk

Formandskabet har i beretningsperioden været samlet til tre møder. Herudover har der i kommunikationen mellem formandskabets medlemmer været udstrakt brug af elektroniske medier.

2. Censorformandskabets arbejdsopgaver

Formandskabet har ifølge censorbekendtgørelsen følgende arbejdsopgaver:

- Strategisk ledelse af censorkorpset
- Udpegning af censorer til alle prøver med ekstern censur
- Indstilling af censorer til beskikkelse i Videnskabsministeriet
- Afholdelse af censormøder
- Afholdelse af seminarer for censorer
- Afgive hørings svar om nye eller væsentligt reviderede studieordninger
- Sikre at censorerne godkender de skriftlige eksamensopgaver
- Behandling af censorindberetninger
- Rådgive censorerne
- Afholde møder med dekanerne
- Varetage censorernes interesser i forb. med udbetaling af deres honorarer m.m.
- Udpege censorrepræsentanter til ankenævnene
- Afgive hørings svar om lovforslag og udkast til bekendtgørelser
- Udarbejde karakterstatistik
- Kontakt til andre censorformandskaber

3. Censorinstitutionens fremtid

Efter flere års uklarhed om censorinstitutionens fremtid efter vedtagelsen af den nye universitetslov nedsatte Universitets- og Bygningsstyrelsen i efteråret 2007 en arbejdsgruppe, der efter vedtagelsen af den nye universitetslov skulle beskæftige sig med censorinstitutionens rolle fremover. I marts måned 2008 modtog censorformandskabet arbejdsgruppens rapport "Censorinstitutionen under forandring" til høring. Arbejdsgruppen bestod fra censorside af to censorformænd med ansættelse i universitetsverdenen og en censorformand, der i sit daglige virke er rektor på et gymnasium. Alle censorrepræsentanter var udpeget af Universitets- og Bygningsstyrelsen (Videnskabsministeriet).

Repræsentanter for de 4 censorformandskaber, som jf. sidste årsberetning havde haft en dialog med ministeriet, søgte forgæves at få repræsentanter i arbejdsgruppen.

I vort hørings svar skriver vi indledningsvis, at det ønsker at fremhæve, at censorformandskabet står uforstående over for sammensætningen af censorrepræsentationen i den gruppe, der har udarbejdet rapporten. Der er en mangel på synspunkter fra censorformænd med aftagerbaggrund i den private sektor og måske som følge heraf en udpræget fokus på leverandørsidens - in casu universiteternes - præferencer, hvilket gør rapporten til en leverandørdokumentation. Fravalget af aftagersynspunkter fra den private sektor står i kontrast til andre statslige styrelses ønske om at udvikle systemer og kontakter, der sikrer betydelig indflydelse fra samfundet generelt og aftagerne specifikt.

Videre skriver vi, at den globaliserede verden betyder, at danske virksomheder har brede rekrutterings- og uddannelsesmuligheder. Hvis de danske universiteter vælger en dominerende leverandørsynsvinkel som rammefaktor, risikerer vi, at universiteterne i stigende grad kommer til at miste markedsandele til de efterhånden mange udenlandske udbydere, der har funderet deres dagligdag og deres udbud til unge studerende i tæt kontakt med deres internationale kunder.

En systematisk inddragelse af aftagercensorer betyder, at universiteterne har konkrete muligheder for at etablere mange og regelmæssige kontakter i hverdagen. Dermed sikres universiteterne og deres medarbejdere information fra de personer blandt aftagerne, der medvirker ved beslutninger om ansættelse af universiteternes kandidater.

Nedenfor fremsættes kommentarer til rapportens anbefalinger. *Rapportens forslag er angivet med kursiv.* Hovedvægten lægges på de punkter, hvor rapportens tekst ikke repræsenterer det erhvervsproglige censorformandskabs synspunkter.

Arbejdsgruppen foreslog bl.a.

At censorernes opgave vedrørende rådgivning og løbende dialog om uddannelsens kvalitet og hensigtsmæssighed i forhold til arbejdsmarkedet bortfalder, idet denne opgave i fremtiden varetages af Akkrediteringsinstitutionen og af aftagerpanelerne.

Vi tager beslutningen om at lade Akkrediteringsinstitutionen i samarbejde med aftagerpaneler foretage rådgivning om uddannelsernes hensigtsmæssighed i forhold til arbejdsmarkedet til efterretning.

Det er erfaringen fra det erhvervsproglige censorkorps, at de mange censorer med aftagerbaggrund har betydelige erfaringer fra praksis, som det i kombination med deres censorrolle har været væsentligt for universiteterne at drage nytte af. Det er derfor afgørende at sikre den fornødne kontakt mellem censorkorps og akkrediteringsråd samt aftagerpaneler. For at begge fora kan opfylde deres kvalitetssikringsmål på makroplan, mener vi, at der skal være en kobling mellem censorernes førstehåndsobservationer og akkrediteringsinstitutionens og aftagerpanelernes informationsindsamling. Begrundelsen herfor er, at det er censorerne, der i praksis oplever, hvordan det konkret lykkes at implementere de overordnede hensigter.

At censorernes kvalitetssikringsopgave i fremtiden fokuserer på mikro-niveau, dvs. prøve- og eksamenssystemets, herunder eksamensopgavernes, kvalitet m.v., og at censorerne fortsat høres af universiteterne i forbindelse med væsentlige ændringer i uddannelsens studieordninger, der berører prøve- og eksamenssystemet.

Vi er enige i et fremtidigt fokus på mikroniveau. Det indebærer, at der fortsat skal ske en høring af formandskaberne, når der er væsentlige ændringer af de dele af studieordningerne, der berører prøve- og eksamenssystemet, herunder målbeskrivelserne.

Det endelige ansvar for eksamensopgaverne bør fortsat ligge hos universiteterne, der altid skal inddrage censorer til rådgivning, når eksamensopgaverne udformes. Det er vigtigt, at kvalitetssikring på mikroniveau ikke udelukkende består af "efterkritik" af de anvendte eksamensopgaver, fordi det indebærer en risiko for, at eksamener bliver gennemført under kritisable forhold.

At universiteterne i deres kvalitetssikringspolitik for uddannelserne formulerer en sammenhængende politik for omfanget af prøver og anvendelsen af ekstern censur og i tilknytning hertil gør sig det medfølgende resourceforbrug, inkl. forbruget af censur klart.

Synspunktet om, at universiteterne formulerer en sammenhængende politik for prøver og anvendelsen af den eksterne censur, er formandskabet enig i. I den forbindelse ønsker vi at henlede Universitets- og Bygningsstyrelsens opmærksomhed på, at der holdes alt for mange prøver i mindre fag på mange uddannelser. Prøveomkostningernes totale omfang beror således langt fra alene på omkostninger til ekstern censur.

At kravet om, at prøver med ekstern censur fortsat skal dække uddannelsens særligt væsentlige områder, herunder bachelorprojekt, kandidatspeciale og masterprojekt, fastholdes, og at det bør overvejes, om der herudover er behov for en centralt fastsat regel om, at mindst 1/3 af uddannelsens samlede ECTS-point skal bedømmes med ekstern censur.

Vi ønsker, at reglen om, at mindst 1/3 af uddannelsens samlede ECTS-points skal bedømmes af ekstern censur, bliver opretholdt. Den eksterne censur skal bl. a. fortsat finde sted ved bachelorprojekter og kandidatspecialer, men også ved de fag, der direkte retter sig mod anvendelsen af uddannelsen i praksis og aftagerens behov. Denne regel vil tillige være med til at sikre samfundets interesser og de studerendes retssikkerhed.

At universiteterne iværksætter en kritisk undersøgelse af prøve- og eksamenssystemet og omkostningerne forbundet med dette, herunder forholdet mellem ekstern og intern censur.

Rapportens opgørelse af omkostningerne til intern censur er særdeles mangelfuldt opgjort, idet den kun indeholder omkostninger til de *interne* censorer, hvor der er *udbetalt* løn (typisk undervisningsassistenter og eksterne lektorer). Det ressourcetræk, som de fastansatte lærere giver anledning til, når de fungerer som interne censorer, er ikke medregnet. Der er heller ikke foretaget en realistisk vurdering af samtlige censoromkostninger ved intern censur, herunder en opdeling på direkte og indirekte omkostninger.

Det er vores vurdering, at rapportens opgørelser af censuromkostningerne i bedste fald er vildledende og i værste fald manipulerende. I øvrigt ville en sådan opgørelse næppe kunne have opnået en beståelseskarakter, hvis den var blevet afleveret som en besvarelse på en eksamensopgave på et universitet. Data, der faktisk viser, at ekstern censur er mere omkostningsvenlig end intern censur stilles til rådighed for Universitets- og Bygningsstyrelsen.

At der etableres en række overordnede landsdækkende områdekorps svarende til fx de faglige hovedområder med flere tilknyttede fagkorps.

Vi har forståelse for synspunktet om, at der er for mange små censorkorps, og at der derfor kan være behov for en ændret struktur. Det erhvervsproglige censorkorps har som et af de store censorkorps efter vores opfattelse en størrelse, der gør, at det er i stand til at håndtere de udfordringer, som rapporten beskriver et områdekorps skal varetage.

Skulle Universitets- og Bygningsstyrelsen, som rapporten nævner, ønske at etablere fagkorps inden for det sproglige område, finder vi det relevant, at censorerne påtager sig censuropgaver og kvalitetssikring m.v. inden for fag på *andre* sproglige uddannelser. Det vil medvirke til, at de enkelte fag holder niveau med tilsvarende fag på tilsvarende uddannelser.

For at fundere censorernes indtryk på højt niveau findes det påkrævet, at der etableres et forum for kontakt med universiteternes bestyrelser.

At censorbekendtgørelsens principielle krav om, at censorkorps skal være landsdækkende fastholdes og styrkes i form af oprettelsen af landsdækkende områdekorps med tilknytning af det nødvendige antal fagkorps. Nye uddannelser tilknyttes et eller flere eksisterende fagkorps eller får undtagelsesvis oprettet et nyt fagkorps, men dette skal altid indplaceres under et eksisterende områdekorps.

Formandskabet finder det positivt, at vores tidligere fremførte bemærkninger om at fastholde et landsdækkende censorkorps, der fungerer uafhængigt af universiteterne, er blevet imødekommet. For det første opfylder det samfundets interesse i, at der ikke kan rejses tvivl om resultatet af de prøver og karakterer, der indgår i kandidaternes eksamensbevis, og for det andet opfyldes de studerendes krav om retssikkerhed ved eksaminationerne.

At der oprettes en censormyndighed, der evalueres efter fx en femårig periode, med følgende opgaver:

- *godkendelse af censorbeskikkelser.*
- *monitorering af censorinstitutionens arbejde bl.a. på baggrund af fagformændenes og områdeformandskabernes indberetninger.*

Det er en god idé, at der etableres en *censormyndighed*, og at denne får et administrativt fællesskab med Akkrediteringsinstitutionen. Censormyndighedens bestyrelse foreslås at komme til at bestå af områdeformændene og et par repræsentanter for organisationen "Danske Universiteter". Vi deltager gerne i en arbejdsgruppe, nedsat af UBST, som udarbejder en detaljeret beskrivelse af den foreslåede censormyndigheds struktur og opgaver, herunder organiseringen af censorkorpserne.

At bestemmelsen om, at mindst 1/3 af censorerne i et fagkorps er aftagere, ophæves.

Rekruttering af censorer efter alder, køn og beskæftigelsessted (private virksomheder, offentlige virksomheder, universiteter) bør ske repræsentativt – dog med en undergrænse på 35 år for aldersvariablen.

At en beskikkelsesperiode på 4 år fastholdes, men således at en censor kun kan beskikkes i tre sammenhængende perioder, dvs. højst 12 år. Dette erstatter reglen om, at ¼ af censorerne skal udskiftes ved nybeskikkelser.

Det er ikke i rapporten dokumenteret, at der i de nuværende censorkorps generelt har været problemer med at sanktionere censorer, der ikke fungerer godt. Men selv om det havde været tilfældet, ville den foreslåede regel om, at censorer kun kan beskikkes i tre sammenhængende perioder, ikke kunne forhindre, at de genbeskikkes. Det væsentligste er dog, at den foreslåede regel har en række uheldige konsekvenser. En af dem er, at det i lange perioder ikke vil være muligt at sikre det nødvendige antal censorer med de fornødne kompetencer. Samtidig betyder reglen, at meget kvalificerede censorer får et utilsigtet afbrud på 4 år, inden de kan beskikkes igen.

At en forudsætning for censorhvervet er et introduktionsforløb, hvor censorer opnår den nødvendige viden om uddannelser, prøveformer og eventuelt om vurdering af faglighed.

Det erhvervsproglige censorformandskab har allerede igennem nogle år gennemført introduktionsseminarer for nye censorer.

At universiteterne arbejder på at styrke den juridiske sagsbehandling ved behandlingen af klage- og ankesager, herunder især at sikre, at afgørelser begrundes i overensstemmelse med forvaltningslovens krav.

Vi er enige i, at den juridiske sagsbehandling skal styrkes. Begrundelsen for bedømmernes afgørelse i klagesager med udgangspunkt i forvaltningsloven skal være et obligatorisk led i uddannelsen af universiteternes lærere og censorerne.

At ankesager, der resulterer i en ny bedømmelse, også kan resultere i en lavere karakter i forhold til den første bedømmelse.

Dette synspunkt er vi enige i.

Sluttelig skriver det erhvervsproglige censorformandskab: "Ressourceforbruget inden for censorområdet omfatter aflønning af de enkelte censorer, honorarer til censorformandskaber og drift af sekretariatsfunktioner. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at der ikke foreligger valid dokumentation for, at de pågældende opgaver ikke løses endda pænt rentabelt i forhold til alternativer og den kvalitetssikring, der ligger i opgaveudførelsen".

Formandskabet vil i den forbindelse nævne, at det i stigende grad er vanskeligt at rekruttere og fastholde velkvalificerede censorer. Selv om censoropgaven løses med betydelig interesse af censorerne og tillige giver et fagligt udbytte af forskelligt omfang, kan disse forhold ikke alene motivere travlt optagne personer til at påtage sig hhv. fortsætte i censorjobbet. Hovedproblemerne er aflønningen og eksamensplanlægningen på enkelte universiteter.

Vi har ikke siden indsendelsen af ovennævnte svar modtaget informationer om ændringer i regelsættet for de eksterne censorers fremtidige funktion. Vi har derfor – i lighed med andre censorformandskaber – besluttet at igangsætte den normale proces i forbindelse med beskikkelsesperiodens ophør og nybeskikkelserne pr. 1. april 2010.

4. Gruppeeksamens afskaffelse

Som en konsekvens af den ændrede eksamensbekendtgørelse ophørte gruppeeksaminerne på bachelor- og kandidatuddannelserne pr. 1. september 2007.

Censorerne har siden medvirket ved eksaminationer efter de nye regler af studerende, der har skrevet gruppeprojekter. Arbejdsmetoden med at udarbejde gruppeprojekter kan stadig gennemføres, hvilket vi kraftigt støtter. Flere censorer har efterfølgende informeret det erhvervsproglige censorformandskab om vanskeligheder med at leve op til de formelle regler i eksamensbekendtgørelsens hhv. censorbekendtgørelsens bestemmelser om "en ensartet og retfærdig behandling" af eksaminander, der har været fælles om at udarbejde en gruppeopgave, især hvor der ikke er sket identifikation af de enkelte studerendes bidrag til den fælles opgave.

Baggrunden for censorernes henvendelse er det faktum, at studerende, der har været fælles om et projekt uden specifik forfatterangivelse, nu skal eksamineres og bedømmes individuelt. Der er derfor opstået situationer ved de mundtlige eksaminer, hvor ikke-eksaminerede studerende har haft mulighed for at kommunikere

re med allerede eksaminerede studerende og dermed opnået kendskab til eksaminationsindholdet, så de senere eksaminerede studerende bliver anderledes stillet end de først eksaminerede studerende. Konsekvenserne heraf er efter formandskabets opfattelse, at ikke alle studerende får den i eksamensbekendtgørelsen krævede "ensartede og retfærdige behandling".

Vi bad derfor i 2008 skriftligt dekanerne om at sikre, at der for de erhvervsproglige uddannelsers vedkommende ikke kunne rejses tvivl om overholdelsen af bekendtgørelsen, og at vi gerne ville orienteres om de foranstaltninger, som dekanerne traf i forbindelse hermed.

Samtidig bad vi om, at bedømmerne, inklusive censorerne, fik de nødvendige informationer, således at der ikke kunne opstå tvivl om bekendtgørelsens overholdelse eller klageberettigede situationer.

Formandskabet har på møder med dekanerne i 2009 i forlængelse af ovennævnte skriftlige henvendelse gentaget dette krav og bedt dem om at sikre, at alle studerende på de erhvervsproglige uddannelser har haft ens vilkår i forbindelse med deres eksamination. Flere dekaner har over for os oplyst, at der påhviler eksaminator en pligt til at gennemføre *forskelligartede* eksaminationer, så en eventuel fordel af kommunikation mellem de ikke-eksaminerede og eksaminerede studerende reduceres. Censorformandskabet vil i forbindelse hermed understrege, at censorerne også kan bidrage til de forskelligartede eksaminationer, men har samtidig gjort opmærksom på, at der meget ofte i gruppeprojekter er væsentlige - fælles - punkter f. eks. metode og empiri, som bedømmerne naturligt må spørge ind til under enhver af de individuelle eksaminationer.

Censorerne er i 2007 bl.a. på baggrund af et initiativ fra et universitet informeret om, at der skal ske votering og bedømmelse efter hver eksamination. Karakteren påføres eksamenslisten, men meddeles først til eksaminanderne, når alle eksaminationerne i det pågældende projekt er sket. Derefter kan der ske afrapportering til eksaminanderne. Dette har hidtil været gældende praksis på alle erhvervsproglige uddannelser.

For at sikre, at tolkningen af de nye regler om bedømmelse af studerende, der har været fælles om et skriftligt oplæg, har været samstemmende med andre universiteters tolkning, har formandskabets sekretariat haft kontakt med et større antal studieledere på andre universiteter end de, der dækkes af formandskabet. Vi har herigennem fået bekræftet, at den hidtil gældende tolkning har været i overensstemmelse med praksis på andre uddannelser.

CBS har imidlertid efter klager fra nogle studerende ændret ovennævnte procedure, således at bedømmelsen nu skal meddeles til den enkelte eksaminand *umiddelbart efter* eksaminationens afholdelse. En begrundelse for de enkelte karakterer og afrapportering om det fælles projekt skal efter censorformandskabets opfattelse *først* ske, når alle eksaminander har været til den mundtlige prøve. Det ændrede tidspunkt for meddelelse til eksaminanderne om bedømmelsen har desværre givet anledning til flere henvendelser til sekretariatet, da CBS desværre ikke har orienteret censorerne om deres nye procedure, hvilket formandskabet meget stærkt beklager.

Ved nogle projekter - med eller uden mundtligt forsvar - stilles der i studieordningen på baggrund af eksamensbekendtgørelsen krav om, at den enkelte eksaminands bidrag til projektet (opgaven) skal kunne *identificeres*, fordi der som bekendt skal ske en individuel bedømmelse. Desværre får nogle studerende afleveret projekter til universitetet, der lider af den mangel, at de studerende bevidst eller ubevidst *ikke* har gennemført den krævede individualisering af deres bidrag til opgavebesvarelsen. Efter reglerne i eksamensbekendtgørelsen skal en opgave, der er *modtaget* af universiteterne, bedømmes, *selvom den mangler individualiseringen*. Manglende individuel forfatterangivelse skulle derfor have medført, at opgaven var blevet afvist af universitetet, da de studerende afleverede deres opgave. Da kontrollen af om opgaverne overholder individualiseringskravene i mange tilfælde *ikke* er sket ved modtagelsen, foreligger der en *begunstigende forvaltningsakt*, hvilket medfører, at bedømmerne i de konkrete tilfælde skal gennemføre eksaminationen og bedømmelsen ud fra, hvad de finder, er mest hensigtsmæssigt for at opnå en "pålidelig og retfærdig bedømmelse", som eksamens- og censorbekendtgørelserne kræver. Meget ofte medfører det, at bedømmerne vælger at eksaminere og bedømme alle studerende i *hele* opgavens tekst. Den begunstigende forvaltningsakt medfører således, at eksaminationen skal gennemføres på trods af mangelen på individualisering af de enkelte studerendes bidrag til den fælles opgave.

Af hensyn til de studerendes retssikkerhed finder vi det væsentligt, at der på disse områder er et ensartet regelsystem på alle universiteter. Det vil også minimere behovet for, at universiteterne i hver enkelt eksa-

menssituation redegør for forløbet af eksamination og bedømmelse. Denne informationsopgave løses ikke lige effektivt på alle universiteter.

Skulle det være forbundet med vanskeligheder at indføre et fælles gældende regelsæt, vil vi søge et sådant regelsæt indført via en henvendelse til Videnskabsministeriet ved en kommende ændring af eksamensbekendtgørelsen.

5. Censorrotationen

Opfyldelse af censorbekendtgørelsens § 3 medfører, som omtalt i tidligere årsberetninger, at den enkelte censor jævnligt skal fungere ved mere end et universitet. Det gælder både ved skriftlige og mundtlige eksaminationer. Resultatet af censorrotationen er bl.a., at stort set alle censorer i fag, hvor der efterspørges censorer, har været i funktion. På grund af det stærkt voksende studentertal, især inden for fagene kommunikation og engelsk har mange censorer påtaget sig en ekstra arbejdsbyrde.

Vi vil gerne igen understrege, at vi betragter deltagelse i censorrotationen med mindst én dag til fremmøde på et universitet i hver eksamenstermin som en forpligtelse, der påhviler alle censorer. Vi stiller sig dog forstående over for, at der kan opstå situationer, hvor censor i en eksamenstermin midlertidigt må frasige sig censuropgaverne.

Vi opfatter censorrotation som en nøgleaktivitet for censorkorpsset, selv om den for censorerne og formandskabets sekretariat er meget tidskrævende. Det er igen her censorinstitutionens årelange fokus på sikringen af de studeredes retssikkerhed og den ensartede behandling af de studerende, der kommer i fokus. Videnskabsministeriet har da også flere gange udtrykt anerkendelse af formandskabets aktiviteter på dette område. Denne ordning er også med til at etablere en troværdighed om karakterniveauet på landsbasis.

Censorrotationen sker på den måde, at et universitet fag for fag og uddannelse for uddannelse opgør dets behov for censorer. Derefter kontaktes censorformandskabets sekretariat som oftest tre-fire måneder, før eksaminernes holdes. Censorekretariatet udpeger så censorerne med kopi til universitetet. Kontakten med censor overgår på det tidspunkt til det enkelte universitet. Det konkrete tidspunkt for mundtlige eksaminer aftales mellem censor og universitet på grundlag af universitetets udkast til eksamensplan. Denne ordning har fungeret siden 2001.

Censorformandskabets sekretariat hørte i efteråret 2008 fra nogle censorer, at de var blevet kontaktet af CBS' studieadministration uden om sekretariatet, idet CBS ønskede at følge samme praksis, som følges på de erhvervsøkonomiske studier. Her er det universitetet selv, der på formandskabets vegne udpeger censorerne. Det erhvervsproglige censorformandskab betragtede denne handling som *selvtægt og klart i strid med censorbekendtgørelsens bestemmelser*. Vi fandt den nye praksis undergravende for censorrotationen og har derfor gjort kraftig indsigelse gentagne gange over for studiechefen og dekanen, men desværre uden resultat. Først efter et møde med rektor Finn Junge-Jensen og dekan Jan Molin accepterede CBS at overholde censorbekendtgørelsen.

CBS har endvidere fra vintereksamen 2008/09 egenhændigt indført en anden praksis for eksaminernes tidsmæssige placering. Eksamen skal finde sted den dag, det passer CBS. Hvis en udpeget censor ikke kan deltage på den dato, som CBS har fastlagt, skal der udpeges en ny censor og så fremdeles. Eksamen kan ikke flyttes i forhold til CBS' internt fastlagte plan. Der tages på CBS med andre ord udelukkende hensyn til egne medarbejders og de studerendes ønsker, selv om censorerne som bekendt har deres hovedjob andetsteds, ofte som travle aftagercensorer. Vi arbejder stadig på en løsning af dette problem, så censorernes forhold bringes op på samme niveau som på de øvrige universiteter.

6. De for "lange" opgaver

Censorbekendtgørelsen stiller som bekendt krav om, at censorerne skal påse, at de studerende får en ensartet behandling. Det medfører, at censorerne bl.a. skal påse, om opgavebesvarelser, hvor studieordningen eller andre bestemmelser har fastlagt et antal sider, overholder de fastlagte maksimumsgrænser. Begrundelsen for maksimumsgrænserne er at sikre, at alle studerende har udført deres projekt eller skriftlige opgaver under ens betingelser. Det vil være i strid med bekendtgørelsens krav om en "retfærdig og ensartet bedømmelse", hvis nogle studerende fik særlige fordele ved at udvide sideantallet i deres opgave. Et større antal sider end krævet i studieordningen kan eksempelvis favorisere de pågældende studerende, fordi de f. eks. kunne behandle emnet mere omfattende i dybden og/eller i bredden end andre studerende. Censor

kunne i disse situationer opfatte det som sin pligt at afvise de pågældende opgaver. Problemstillingen er i midlertid ikke så enkel, som man skulle tro.

Eksamensbekendtgørelsens § 9 stiller krav om, at en opgave, der er afleveret til universitetets studieadministration og accepteret af denne, skal bedømmes. Der er med andre ord sket en begunstiget forvaltningsakt i forvaltningslovens forstand. En censor, der opdager en overskridelse af det fastlagte sidetal kan derfor *ikke* afvise at bedømme opgaven, selvom det kan være i strid med censorbekendtgørelsens krav om at sikre alle studerende en ensartet behandling.

Censorformandskaberne har drøftet ovennævnte problem med dekanerne. Der arbejdes på alle universiteter med et regelsæt, der sikrer, at studieordningens maksimumsideantal overholdes. Skulle en censor konstatere, at den opgave, som skal bedømmes, overskrider studieordningens maksimale sideantal, anser censorformandskabet censors forpligtelse til at påse den ensartede behandling i censorbekendtgørelsens forstand som opfyldt, hvis vedkommende i sin censorindberetning gør opmærksom på de for "lange" opgaver. Der kan *ikke i sig selv* ske "fradrag" med den begrundelse, at opgaven er for lang, fordi dette vil være i strid med målbeskrivelserne. Men det kan det naturligvis influere på bedømmelsen, hvis evnen til at begrænse sig efter relevans, fokusere eller "skære" stoffet rigtigt til, ikke er demonstreret jf. målbeskrivelsen hhv. studieordningen.

Desværre er problemet ikke så enkelt som det umiddelbart skulle se ud til med at udarbejde et regelsæt, der overholder maksimumskravene til sideantallet. Forskelle i skriftstørrelse, margen og antal linjer pr. side er måder, hvorpå de studerende kan påvirke tekstmængden. Hertil kommer, at der i de forskellige fag er forskellige traditioner med hensyn til anvendelse af figurer, tabeller, grafer og andre former for illustrationer.

Censorformandskabet lægger vægt på, at der snarest findes et regelsæt til sikring af bestemmelserne i censor- og eksamensbekendtgørelsen. Vi ser meget gerne, at regelsættet bliver ens for alle universiteter og, at det kommunikerer til censorerne. Endvidere lægger vi vægt på, at regelsættet af hensyn til de studerendes retssikkerhed og en ensartet behandling af de studerende bør være ens for alle universiteter.

7. Den nye karakterskala

Den nye karakterskala trådte som bekendt i kraft den 1. september 2007.

Formandskabet havde - i lighed med mange andre interessenter - gerne set, at Videnskabsministeriet havde opstillet et fælles paradigme til brug ved udformningen af de mange nye målbeskrivelser. Dette skete som bekendt - under henvisning til universiteternes selvstyre - ikke, hvorfor de forskellige universiteter valgte forskellige måder at løse opgaven med at opstille målbeskrivelser på. De fleste universiteter valgte at udarbejde målbeskrivelser for karakteren 12 – et enkelt universitet også for kravene til karakteren 02. Imidlertid kan vi konstatere efter henvendelser fra flere censorer og via egne erfaringer, at mangelen på et fælles paradigme har gjort det sværere at udføre bedømmelsen af samme opgavetype for censorer i et landsdækkende censorkorps. Endvidere er der konstateret væsentlige forskelle i formuleringerne af målbeskrivelserne – også inden for samme universitet. Disse forhold har efter vor opfattelse medført, at mange eksisterende målbeskrivelser må betragtes som alfaversioner, der skal erstattes af nye versioner, inden målbeskrivelserne finder deres optimale udformning. I den forbindelse er det vores indtryk, at den snarlige akkreditering af store dele af de erhvervsproglige bachelor- og kandidatuddannelser netop har sat gang i udviklingen af beskrivelser, der i højere grad opfylder behovet.

Vi er bekendt med mange censorers erfaringer med bedømmelser med baggrund i den nye skala. De udtrykker det synspunkt, at de oftere har givet karakteren "10", og at karakteren "7" opfattes som lav af de studerende, fordi den i international sammenhæng ækvivalerer karakteren "C". Vi vil samtidig gøre opmærksom på, at der er meget langt fra den internationale karakter "C" op til karakteren "7", der ved meritoverførsel ækvivalerer karaktererne "8 og 9" på den gamle skala.

I et forsøg på at følge udviklingen i karaktergivning har formandskabet pr. 30. november 2008 indsamlet karakterdata fra bedømmelserne af bachelorprojekter og hovedopgaver/kandidatafhandlinger på sammenlignelige uddannelser på tværs af universiteterne i perioden fra 1. september 2007 til og med 30. november 2008. Disse uddannelser er valgt, fordi de er afsluttende prøver på uddannelserne og dermed er uafhængige af konkret fagindhold, tidspunktet for udprøvning i uddannelsesforløbet, ordinær eksamen og reeksamen.

Bedømmelsen af *bachelorprojekter* og *specialer* sker erfaringsmæssigt med en karakterfordeling, hvor de øvre karakterer på karakterskalaen anvendes hyppigere i forhold til, hvad tilfældet er for de traditionelle eksamensopgaver.

CBS har desværre ikke kunnet indsende alle de ønskede data til censorformandskabet, hvilket bl.a. beror på vanskeligheder med et nyt studenterregistreringssystem.

I 2003 gennemførte vi en lignende undersøgelse af tilsvarende karakterdata, men kun på de erhvervsproglige kandidatuddannelser, da bacheloruddannelserne først blev etableret i begyndelsen af dette årtusinde, hvorfor der ikke findes relevante sammenligningstal. Det er derfor muligt uden at omberegne karakterer fra gammel skala til karakterer efter ny skala at anføre en slags sammenligningstal til belysning af udviklingen for så vidt det angår antallet af karakterer i den øvre del af gammel skala hhv. ny skala.

Cand.ling.merc.-specialer i kommunikation*			
	9, 10, 11, 13	10,11,13	10,12
2003	74,7 %	52,7 %	
2008			48,9 %

* ekskl. CBS i 2008

BA-bachelorprojekter (to sprog)*			
	9, 10, 11, 13	10,11,13	10,12
2003	N.A.	N.A.	
2008			52,0 %

*ekskl. CBS i 2008

BA-bachelorprojekter (et sprog plus kommunikation)*			
	9, 10, 11, 13	10,11,13	10,12
2003	N.A.	N.A.	
2008			54,4 %

*ekskl. CBS i 2008

Konklusionen må være, at der måske ikke har været den stigning i anvendelsen af de øverste karakterer, som det var censorernes indtryk, men det er tankevækkende, at ca. 50 % af de afsluttende opgaver på uddannelserne får karakteren 10 eller 12. Ud over de ovennævnte forklaringer, er det værd at erindre undersøgelsesresultatet fra karakterundersøgelsen i 2003 (gammel karakterskala). Her var typetallet for karakterer i hovedopgaver/kandidatopgaver på cand.ling.merc. karakteren "10". Derfor er vækstmulighederne i karakterniveauet begrænsede, uanset hvilken karakterskala, der anvendes. Endvidere skal det understreges, at mange studerende givetvis lægger ekstraordinært store anstrengelser i deres afsluttende opgaver, samtidig med at bachelorprojekter og kandidatafhandlinger giver mulighed for at fordybe sig i et snævrere fagområde.

8. Snyd og anden akademisk uredelighed

Igennem adskillige år har censorformandskabet beskæftiget sig med snyd og anden akademisk uredelighed hos nogle studerende. Der sker en uheldig udvikling, som flere og flere censorer desværre stifter bekendtskab med.

Vi kan konstatere, at alle universiteter nu tager bekæmpelse af snyd og anden akademisk uredelighed alvorligt. Dels er de i gang med at gennemføre forskellige politikker, der sætter fokus på forebyggelse af snyd og akademisk uredelighed, dels har de anskaffet forskellige former for software, som kan medvirke til afsløring af især snyd fra internettet. Men snyd og anden akademisk uredelighed har andre former: eksempelvis "lån" af andres opgaver, køb "ude i byen" eller genbrug af egne, tidligere afleverede opgaver, uden at de er anført som kilde.

Vi er enige i forebyggelsesaktiviteterne og indførelsen af den nødvendige software, men lægger også vægt på, at der er et mundtligt forsvar af alle skriftlige hjemmeopgaver. Endvidere ønsker formandskabet, at der også etableres elektronisk aflevering. Herigennem bliver det lettere at afsløre snyd fra internettet og afsløre genbrug af tekster fra andre studerende hhv. egne tidligere afleverede opgaver.

Kommunikation til og fra de studerende via deres egen medbragte computer under skriftlige eksaminer med alle hjælpemidler er også en aktivitet, hvor de studerende kan snyde. Her er Aarhus Universitet i samarbejde med en privat IT-virksomhed i gang med at udvikle software, der kun tillader netkommunikation, i det omfang opgavestiller har forudsat det ved konstruktionen af eksamensopgaven. Alle andre adgange til og fra egen computer blokeres.

Muligheden for studerende til at medtage mobiltelefoner med til eksamen skal også forbydes, idet de nyere modeller giver adgang til internettet samt til mailkommunikation.

Snydefterforskning er efter vores opfattelse primært en opgave for eksaminatorerne. En del censorer nævner, at nogle eksaminatorer ofte er uvillige til at deltage i efterforskning, fordi de ikke får noget honorar herfor. Problemstillingen har været drøftet med dekanerne, og vi regner med, at ovennævnte bestræbelser også kommer til at inkludere eksaminatorernes pligt til deltagelse i oplæring og dokumentation af snydsager.

Vi foreslår også, at der på det enkelte universitet tilvejebringes *ensartede* og *tydelige* sanktioner, der understreger det alvorlige i snyd og anden akademisk uredelighed og dermed fremmer forebyggelsen, og som stiller de studerende ens på landsbasis.

9. Censorgodkendelse af eksamensopgaver

Censorbekendtgørelsens § 3 pålægger censorerne at sikre, at kravene i også de skriftlige opgaver er i overensstemmelse med de formål og krav, som studieordningen stiller. Derfor har en censor altid skullet godkende eksamensopgaverne, når der var tale om ekstern censur på opgaven.

Alle universiteter har hidtil fulgt denne procedure, som har medvirket til kvalitetssikring af de stillede eksamensopgaver. Det er vort indtryk, at universiteterne har været glade for, at censorerne løser denne opgave, som i øvrigt ikke har været honoreret direkte af universiteterne.

For 1½ år siden stoppede CBS uden forudgående drøftelse med censorformandskabet og i strid med censorbekendtgørelsens regelsæt denne procedure. Begrundelsen herfor var, at de erhvervsøkonomiske censorer ikke påtog sig arbejdet med godkendelse af eksamensopgaverne.

Flere censorer henvendte sig i anledning af CBS's ændrede politik til sekretariatet, fordi de stod uforstående over for denne ændring. Enkelte censorer havde efterfølgende konstateret mindre fejl og/eller mangler ved de stillede eksamensopgaver på CBS – dog ikke i en sådan grad, at de stillede eksamensopgaver ikke kunne bruges som grundlag for bedømmelsen af de studerendes præstationer.

Ved sommereksamen 2009 konstaterede en censor i forbindelse med bedømmelsen desværre, at den stillede eksamensopgave var for kort og for let. Det viste sig, at i stedet for at få en opgave på kandidatniveau havde de studerende fået udleveret en eksamensopgave på bachelorniveau. Censor indberettede sagen til formandskabets sekretariat. Konsekvensen for de studerende var, at de - to måneder efter den første opgaves aflevering - måtte gå i gang med at udarbejde nye opgavebesvarelser. Reglerne for, hvad der skal ske i tilfælde af fejl ved en eksamen, findes i Videnskabsministeriets eksamensbekendtgørelse.

Det er vores opfattelse, at sådan meget alvorlig fejl kunne være forhindret, såfremt CBS fortsat havde benyttet den eksterne censor som et led i sin kvalitetssikringsproces.

10. Ændringer i eksamensbekendtgørelsen og deres konsekvenser for censorerne

Regeringen har ønsket, at kandidaterne hurtigere end tidligere bliver færdige med deres uddannelser, så de kan komme ud på arbejdsmarkedet. Det har bl.a. medført en skærpelse af tidsfristen for aflevering af specialer og et udbud af flere tidsmæssige muligheder for at gå op til eksamen. Vi er enige i denne målsætning, men det stiller - ud over til universiteternes studieadministration - unægtelig også krav til censorerne om tillige i februar og august at stå til rådighed som censor.

Universiteterne kender først efter de ordinære eksaminer antallet af studerende, der vil gå til eksamen. Derfor beder formandskabet censorerne have forståelse for, at der kan blive tale om eksaminer med et endog meget beskedent antal eksaminander. Specielt i relation til censuren på de mundtlige eksaminer kan det give anledning til et uforholdsmæssigt stort tidsforbrug for censorerne.

11. Censorernes habilitet

Censorerne er underlagt de almindelige regler i forvaltningsloven om inhabilitet og tavshedspligt. Derfor beder vi kraftigt censorerne om at frasige sig censur af projekter og kandidatafhandlinger/hovedopgaver, hvor der kan rejses den mindste tvivl om inhabilitet på grund af privatøkonomiske eller arbejdsmæssige interesser. En censor vil heller ikke kunne fungere som censor på opgaver, der beskæftiger sig med en virksomhed, hvor vedkommende er ansat eller i bestyrelsen. Censorer, der skulle være i tvivl om deres eventuelle inhabilitet, kan rette henvendelse til formandskabets sekretariat.

Formandskabet har fra enkelte censorer fået informationer om, at der blandt universiteternes lærere findes enkelte personer, der har fungeret som vejleder ved eksamensopgaver, hvor vejlederen har haft særlige relationer til den virksomhed, som de studerende behandler i sin opgave. På møderne med dekanerne er disse forhold drøftet, og formandskabet regner med, at universiteterne sikrer sig mod gentagelsestilfælde.

12. Censorernes honorarvilkår

I forrige årsberetning informerede vi censorerne om, at man oftere og oftere modtog henvendelser fra censorer, der udtrykte synspunkter om en for lav honorering af censuropgaverne og/eller om for store forskelle universiteterne imellem for honoreringen af relativt ensartede censuropgaver. Samtidig konstaterede formandskabet, at særligt inden for kommunikationsuddannelserne på ASB-AU var der opstået honorarproblemer, idet de meget lange opgaver stillede betydelige krav til censorernes tidsforbrug, som honoreringen ikke modsvarede. Men heller ikke honoreringen af flere andre opgaver og projekter stod mål med den indsats, som en korrekt bedømmelse stiller krav om.

Kontakten med censorerne og universiteternes studieadministrationer viser tillige tydeligt, at det ikke er blevet lettere at få censorer til at påtage sig arbejdet. Dels er honorarerne relativt lave, som nævnt af censorerne, dels har mange censorer en hovedbeskæftigelse og en hverdag, som kræver stadig strammere styring af deres tid, og dels honoreres rejsetid ikke.

Endvidere nævnte vi den forrige årsberetning, at man - selvom formandskabet ikke er part i en forhandling, således som det kendes fra det øvrige arbejdsmarked - ville tage kontakt med universiteterne for at drøfte honoreringen af censorerne. Dette skete på baggrund af de konkrete censorhenvendelser og af en undersøgelse af normerne for bachelorprojekter og specialer, som formandskabets sekretariat havde udarbejdet. Her dokumenteredes betydelige forskelle for samme indsats af censor på de forskellige universiteter.

Censornormerne drøftedes også på møder med dekanerne. Derfor er det meget glædeligt, at henvendelserne til ASB-AU resulterede i forhøjelser af normerne for mange væsentlige censuropgaver. Normændringer er i universitetsverdenen tit en langsom og proces. Men går der for længe, inden formandskabet ser et resultat af deres henvendelser til dekanerne, vil vi fortsat sætte ind på at søge reguleringer, især i de tilfælde, hvor censornormen er ude af trit med arbejdsforpligtelsen.

Vi har også fået henvendelser fra censorer, der har fået spildtid, fordi studerende er udeblevet, og de næstfølgende eksaminander ikke er kommet til stede endnu. Universiteterne skal honorere censorerne for spildtid. Alternativt skal eksamensplanlægningen gennemføres således, at der i den tid, hvor censor er anmodet om at være til stede, hele tiden er eksaminander klar til eksamination.

Nogle censorer har også meddelt censorformandskabets sekretariat, at der bør være en censornorm for behandlingen af klager fra de studerende. Kun CBS har en norm på en time pr. klagesag. Der bør på alle universiteter være en norm, der opfylder dette krav.

13. Efterbetalingssager til nogle censorer

På foranledning af henvendelser fra nogle censorer til formandskabets sekretariat måtte det erhvervsproglige censorformandskab i sommeren 2008 konstatere, at censorerne ikke var blevet informeret af CBS om

reduktioner i nogle censornormer til de censorer, som har værlet benyttet af CBS til eksaminer ved dels vintereksamen 2007/08 og dels sommereksamen 2008. Disse censorer havde derfor forventet, at de hidtidige censornormer skulle have dannet baggrund for deres honorering og mente, at de har været i god tro om honoreringen af deres arbejdsindsats.

I forbindelse med nedlægningen af de to fakulteter på CBS og oprettelsen af et dekanat for uddannelser skete der en harmonisering også af censornormerne på de to fakulteter. I den forbindelse gennemførtes der *reduktioner* af visse censornormer på de sproglige uddannelser, uden at censorernes arbejdsmæssige indsats blev tilsvarende reduceret. Denne reduktion mente vi, at CBS i overensstemmelse med de gældende arbejdsmarkeds-mæssige regelsæt burde have informeret censorerne om.

Efter længere tids drøftelser mellem CBS og os erklærede CBS sig indforstået med at efterbetale de censorer, som ved de to ovenfor nævnte eksaminer havde fået en for lav honorering uden tilsvarende nedsættelse af deres arbejdsforpligtelse af deres censur. Desværre tog det så lang tid for CBS at gennemføre disse efterbetalinger, at de berørte censorer måtte rykke flere gange.

I en anden situation har en del censorer, der havde fungeret på CBS, ligeledes henvendt sig til formandskabets sekretariat, fordi de ikke havde fået udbetalt time-/dagpenge. Disse beløb gives jf. statens rejseaftale til censorerne, når der er borte fra hjemmet mere end 24 timer og skal dække ekstra omkostninger til fortræring. Efter længere tids undersøgelser på CBS viste forklaringen herpå sig at være, at de ansvarlige medarbejdere på CBS ikke var instrueret om dette regelsæt. Også her var vi inde i længere drøftelser med ledelsen på CBS, inden CBS her erkendte fejlen og påbegyndte efterbetalingen af censorernes time-/dagpenge.

CBS er nu indstillet på – som tilfældet er for de øvrige universiteter – at overholde de regler, som gælder på det danske arbejdsmarked.

14. Seminar for nye censorer i faget "kommunikation"

I 2002 og i 2006 afholdt censorformandskabet seminarer for nye/nyere censorer. Det opfyldte et længe udtrykt behov for at informere nybeskikkede censorer om de emneområder, som man som ny censor har brug for at kende til. Siden hen har kontakten med seminar deltagerne vist, at de vurderede såvel de berørte emneområder som mødet med formandskabets erfarne censorer som væsentlige for deres funktion som censor.

På denne baggrund besluttede vi igen at anmode dekanerne på SDU og på ASB om sponsering af et seminar for censorer i faget "kommunikation". Baggrunden herfor var, at der især på ASB og SDU var sket en meget stærk stigning i antallet af eksaminer i dette fag, og som følge heraf også en betydelig nyrekruttering af censorer. Svaret var positivt, og formandskabet gennemførte herefter i januar måned 2009 et seminar i Fredericia. I alt 15 censorer eller 50 % af målgruppen deltog i seminaret, selvom det afholdtes på en lørdag..

Følgende emneområder blev berørt på seminaret:

- Eksaminators forventninger til censor
- I censorrollen for første gang
- Aftagercensors særlige rolle
- Bedømmelse af specialer
- Afdækning af snyd
- Regler for censorernes funktion

Formandskabet takker dekanerne på SDU og på ASB for den økonomiske støtte til seminaret.

15. Censormatriklen

Censormatriklen, der er et fælles register med data om alle censorer, og som finansieres af universiteterne, har beklageligvis i perioder i beretningsårene ikke fungeret efter sin hensigt. Vi har gjort CBS, som admini-

strerer systemets IT-mæssige forhold, opmærksom på det uacceptable i, at universiteterne i perioder enten ikke har adgang til hele systemet eller til dele af systemet. Herigennem vanskeliggøres studieadministrations arbejde med kontakten med censorerne.

Vi har det indtryk, at CBS nu vil sikre systemets stabilitet og i samarbejde med formandskabets sekretariat er der taget skridt til, at kommunikationen med brugerne forbedres.

16. Formandskabets sekretariat

Det erhvervsproglige censorformandskab har siden 1994 delt sekretariat med det erhvervsøkonomiske censorformandskab. Værtskabet har oprindeligt på initiativ af CBS været på CBS, men været finansieret af alle universiteter i fællesskab i forhold til deres produktion af studenterårsværk. Bemandingen er i dag en sekretariatsleder fire dage om ugen samt en studentermedarbejder op til 100 timer om året. Personaleressourcerne er fælles med det erhvervsøkonomiske censorformandskab.

Det erhvervsproglige censorformandskab har længe ønsket at forøge bemandingen i sekretariatet, som ifølge en aftale universiteterne imellem maksimalt udgør en sekretariatsleder i ca. 1½ dag pr. uge – hvilket er utilstrækkelig i forhold til de arbejdsopgaver, som censorformandskabet efter censorbekendtgørelsen skal udføre. Hertil kommer, at flere af de konkrete sager, som nævnes i denne årsberetning, i meget høj grad har lagt beslag på formandskab og sekretariat.

Såvel det erhvervsøkonomiske som det erhvervsproglige censorformandskab ser ikke længere det hensigtsmæssige i at have et fælles sekretariat. Vanskelighederne for sekretariatslederen i at skulle prioritere sin arbejdsindsats mellem to censorformandskaber har været betydelige, og de ressourcer hos formandskaberne, som er blevet brugt til koordinering, har været for høje i forhold til udbyttet.

Under universiteternes drøftelser af vort ressourcebehov fremkom det synspunkt, at det erhvervsproglige uddannelsesområde var et vigende uddannelsesområde. For at imødegå denne påstand gennemførte formandskabets sekretariat en undersøgelse som dokumenterede (se bilag 1) følgende kendsgerninger:

I perioden fra 2002, som lå til grund for den eksisterende aftale universiteterne imellem, til 2008 er der sket følgende udvikling i studenterdata for de erhvervsproglige uddannelsers vedkommende:

- bestanden af bachelorstuderende er *steget* med 15,4 %,
- bestanden af kandidatstuderende er *steget* med 43,1 %,
- bachelordimittendantallet er *steget* med 65,4 % og
- kandidatdimittendantallet er *steget* med 126,0 %.

Forhandlingerne med universiteterne er nu endt med, at det erhvervsproglige censorformandskab får eget sekretariat med en sekretariatsleder på halv tid samt den fornødne timelønnede medhjælp.

Samtidig ønsker vi at skifte værtsuniversitet, hvorfor det erhvervsproglige censorformandskabs sekretariat pr. 1. november 2009 flytter til Handelshøjskolen Aarhus Universitet. Nærmere informationer vil blive tilsendt samtlige modtagere af denne årsberetning.

På vegne af det erhvervsproglige censorformandskab og med venlig hilsen

Ivan Sørensen
Censorformand

Bilag 1

Udviklingen i antallet af dimittender fra og bestanden af erhvervsproglige studerende i perioden fra 2002 til 2008

	2002	2008	Ændring i %
Bestand af bachelorstuderende	3308	4242	+ 15,4
Bestand af kandidatstuderende	1386	1983	+43,1
Antal bachelordimittender	482	844	+65,4
Antal kandidatdimittender	204	461	+126,0
Bestand af bachelorstuderende på økonomiske studier med sprogligt indhold	1526	1654	+8,4
Bestand af kandidatstuderende på økonomiske studier med sprogligt indhold	641	581	-9,4
Dimittender af bachelorstuderende på økonomiske studier med sprogligt indhold	405	431	+6,4
Dimittender af kandidatstuderende på økonomiske studier med sprogligt indhold	184	219	+19,0
Totalbestand af studerende	5202	6776	+12,3
Totalbestand af dimittender	882	1522	+67,2

Kilde: universiteternes hjemmesider og statistiske kontorer

Erhvervsøkonomiske uddannelser med *sprogligt* indhold indgår i totalt antal af dimittender og total bestandsantal med vægten 1/3

I tallene fra perioden 2002-2007 indgår AU-HIH samt HHC(nuværende SDU Slagelse campus) ikke.

I den procentvise udvikling fra 2002 til 2008 er 2008-tallene rensset for data fra AU-HIH og SDU-Slagelse